

รูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็น แหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน

The environmental adaptation model created the park to be
for tourism and leisure

พัฒน์ สุวรรณสัมฤทธิ์

Pattana Suwansumrit

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Corresponding Author. E-mail: Pattana_s@mut.ac.th

Received May 2, 2023; Revised May 24, 2023; Accepted July 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อรูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน โดยรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในเขตตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 388 คน ตามวิธีการของทาโรยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ ที่ผู้วิจัยได้สร้างภาพจำลองตามแนวคิดและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้รูปแบบสวนสาธารณะ 4 รูปแบบ ประกอบด้วย สวนสาธารณะรูปแบบไทย สวนสาธารณะรูปแบบคลาสสิก สวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น และสวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติ และ 2) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบสวนสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) โดยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบสวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D = 0.022)

คำสำคัญ : รูปแบบ; สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง; สวนสาธารณะ; ตำบลบ้านโคก

Abstract

The objective of this study was to study the environmental adaptation, create parks for tourism and leisure, and 2) to study the environmental adaptation, create parks for tourism and leisure. The research was quantitative research using questionnaires as research tools. 388 people from Ban Khok Sub-district, Mueang Phetchabun District, Phetchabun Province were collected as a result of the Tarayamane method. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, average deviation, and standard deviation. The research found that 1) the environmental adaptation model created a park in which researchers created a conceptual model

and reviewed related literature. The four park models include Thai style parks, classic parks, modern parks, and natural parks; and 2) the public's overall opinion on the park's design is very high ($\bar{X} = 4.44$) with the highest opinion of the natural park's design with the highest average ($\bar{X} = 4.93$, S.D = 0.022).

Keywords : Style; Creative Environment; Park; Ban Khok Subdistrict

บทนำ

พื้นที่สวนสาธารณะเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญมากกับประชาชน โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกในหัวข้อเรื่องพื้นที่สาธารณะและอาคารสวนสาธารณะที่ถูกสร้างอย่างเหมาะสม จะช่วยให้สามารถส่งเสริมสุขภาพะ สมรรถภาพ รวมถึงความสามารถในการดูแลตนเองได้ นอกจากนี้ใช้พื้นที่ในการออกกำลังกาย พบปะ ทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ พื้นที่สีเขียวหรือสวนสาธารณะมีผู้คนเข้าถึงและทำกิจกรรมหลากหลาย (เกตุณี ธาธิ์สังข์ และพิชญ์วัฒน์ ทวีวัฒน์, 2560) การออกแบบสวนสาธารณะเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่หรือประชาชนในที่อยู่พื้นที่ใกล้เคียงได้เดินทางมาพักผ่อนแบบผ่อนคลายมีบริเวณออกกำลังกาย มีที่นั่งพักผ่อนพูดคุยสนทนา จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดให้มีการบริการสาธารณะในเรื่องดังกล่าว

ตำบลบ้านโคกตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ตั้งอยู่บริเวณหน้าว่าการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก โดยพื้นที่ดังกล่าวก่อนหน้านี้ใช้เป็นสถานที่ทิ้งขยะ ต่อมาสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ปิดสถานที่ทิ้งขยะดังกล่าวเนื่องจากไม่ถูกต้องตามสุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้ริเริ่มปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ที่ได้จากพื้นที่ตำบลบ้านโคก จึงทำให้ดินกลับมาอุดมสมบูรณ์และได้ทดลองปลูกต้นดอกทานตะวัน ต่อมาได้จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาพื้นที่ดินบริเวณดังกล่าวและได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างเส้นทางวิ่งและเส้นทางจักรยาน รวมทั้งมีการขุดสระพัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชาวตำบลบ้านโคก โดยได้ปลูกดอกทานตะวันในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ซึ่งดอกทานตะวันแห่งนี้จะออกดอกแบ่งบานสะพรั่งเหลืองอร่ามทอดสายตานักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านโคกและพื้นที่ใกล้เคียงให้เดินทางเข้ามาชมความสวยงามและได้ถ่ายรูปไปจนถึงช่วงกลางเดือนมกราคมของปีถัดไปเป็นจำนวนมาก สำหรับในช่วงเวลาอื่นๆ จะมีประชาชนตำบลบ้านโคกมาออกกำลังกาย เดิน วิ่ง ปั่นจักรยาน เพียงบางส่วนเท่านั้น สภาพสวนสาธารณะมีสภาพเก่าและทรุดโทรม

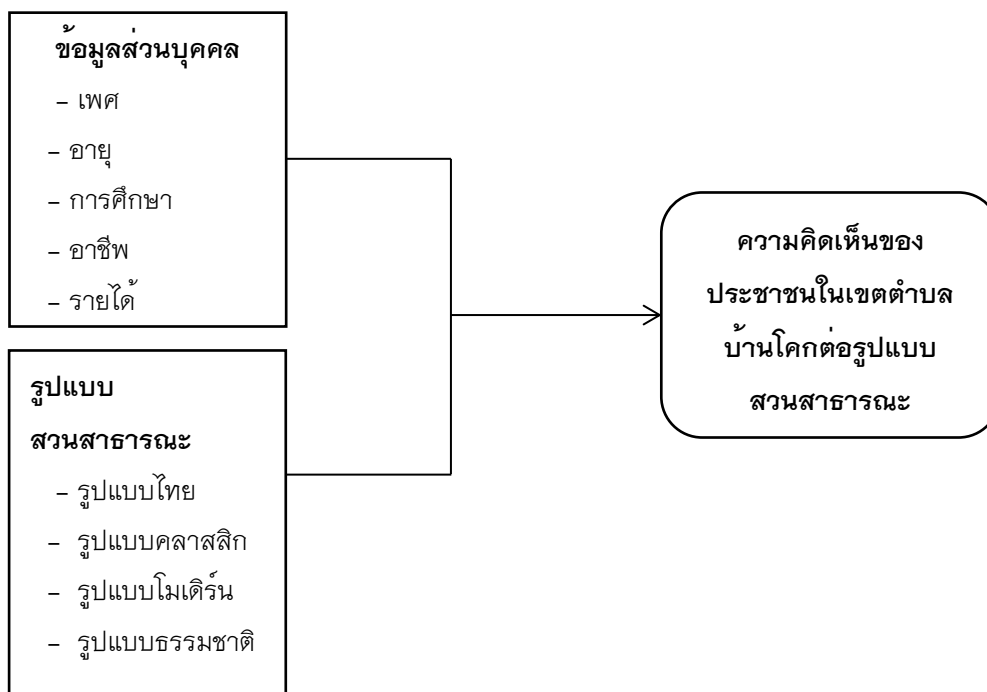
จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างสวนสาธารณะที่ไม่ตรงตามความต้องการตามพฤติกรรมดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์ เป็นการสูญเสียเปล่า เนื่องจากการเกิด “ภาวะใช้น้อยกว่าที่จัดให้” (เดชา บุญค้ำ, 2546) ซึ่งพื้นที่บริเวณสวนสาธารณะดอกทานตะวันที่บ้านโคก

จะมีประชาชนเดินทางมาเที่ยวชมและถ่ายภาพในช่วงที่มีดอกทานตะวันเท่านั้น หลังจากนั้น มีประชาชนเข้าไปใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าวน้อยกว่าที่ควร และไม่มีประชาชนมาใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านโคก โดยการสร้างภาพจำลองรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะจำนวน 4 รูปแบบ ประกอบด้วยสวนสาธารณะรูปแบบไทย สวนสาธารณะรูปแบบคลาสสิก สวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น และสวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนว่ามีความคิดเห็นต่อรูปแบบสวนสาธารณะในรูปแบบใดมากที่สุด แล้วนำผลการวิจัยเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกเพื่อนำไปวางแผนทำโครงการออกแบบพัฒนารูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะของตำบลบ้านโคกเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อรูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นประชาชน ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการทางวิจัย ดังนี้

1. การสร้างภาพจำลองรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะดอกทานตะวันบานที่บ้านโคก ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรม นำมาพัฒนาออกแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง โดยเขียนสร้างรูปโดยใช้ โปรแกรมสร้างภาพสามมิติ

2. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 12,093 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเมืองเพชรบูรณ์, 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 388 คน จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 5 สุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยนำรายชื่อประชากรในเขตตำบลบ้านโคกทั้งหมด และใช้เลขกำกับรายชื่อ ใช้วิธีการจับสลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล แบบสอบถามงานวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เพียงคำตอบเดียว จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน ใน 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบไทย (2) รูปแบบคลาสสิก (3) รูปแบบโมเดิร์น และ (4) รูปแบบธรรมชาติ มีลักษณะข้อคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1932)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา และรูปแบบทางด้านสถาปัตยกรรม เพื่อปรับปรุงภาษา

และรูปแบบแบบสอบถามให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนกลุ่มตัวอย่างตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปใช้จริงและนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยวิธีของครอนบาช แอลฟา (Cronbach, L.J.,1951) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) จากการทดสอบแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.82

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะดอกทานตะวันบานที่บ้านโคก จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบสไตล์ไทย 2) รูปแบบ สไตล์คลาสสิก 3) รูปแบบสไตล์โมเดิร์น และ 4) รูปแบบสไตล์ธรรมชาติ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยตามแนวทางของ Best (1977)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	205	52.84
	หญิง	183	47.16
	รวม	388	100.00
ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ	20-30 ปี	94	24.23
	31-40 ปี	78	20.10
	41-50 ปี	104	26.80

	51-60 ปี	71	18.30
	61 ปีขึ้นไป	41	10.57
	รวม	388	100.00
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	194	50.00
	ปริญญาตรี	128	32.99
	สูงกว่าปริญญาตรี	66	17.01
	รวม	388	100.00
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	94	24.23
	เกษตรกร/รับจ้าง	111	28.60
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	98	25.26
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	85	21.91
	รวม	388	100.00
รายได้	10,000 – 20,000 บาท/เดือน	178	45.88
	20,001 – 30,000 บาท/เดือน	97	25.00
	30,001 – 40,000 บาท/เดือน	74	19.07
	40,001 บาท/เดือนขึ้นไป	39	10.05
	รวม	388	100.00

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง กรณีศึกษาจำนวน 388 คน พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 52.84 และเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 47.16

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.23 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 และมีอายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป น้อยที่สุดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.57 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาด้านปริญญาตรี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ จบการศึกษาด้านปริญญาตรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 และ จบการศึกษาด้านสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.01

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 รองลงมา มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.26 เป็นนักเรียน/นักศึกษา

จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.23 และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว น้อยที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.91

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท/เดือน จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 45.88 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท/เดือน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีรายได้ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.84 และมีรายได้ 40,001 บาท/เดือนขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.05 ตามลำดับ

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษารูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของสมาคมสถาปนิกสยาม และวิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2536) ที่ให้แนวคิดว่ารูปแบบสถาปัตยกรรมประกอบด้วย 1) รูปแบบคลาสสิกแบบแผนดั้งเดิมเน้นศิลปะโบราณ 2) รูปแบบโมเดิร์นสมัยใหม่ยุค “ทันสมัยหรือนำสมัยนิยม” (Modern) 3) รูปแบบคตินิยมเปลี่ยนแนว (deconstruction) ปลาย ค.ศ.1980 เน้นการบิดเบี้ยวและเปลี่ยนแปลงรูปทรงอาคารปกติเดิม 4) รูปแบบสถาปัตยกรรมอินทรีย์ หรือนิยมธรรมชาติ (Organic) 5) รูปแบบหลังโมเดิร์น (Post Modern) ใช้รูปแบบคลาสสิกมาเสริมในโมเดิร์นสมัยใหม่ 6) รูปแบบไฮเทค (High-tech) สื่อถึงวัสดุอุปกรณ์ที่มาจากระบบอุตสาหกรรมให้เห็นภายนอก และได้ศึกษาพื้นที่สวนสาธารณะของตำบลบ้านโคก และได้พูดคุยกับประชาชนตำบลบ้านโคก จึงได้ออกแบบและเขียนสร้างรูปโดยใช้โปรแกรม สร้างภาพสามมิติในการสร้างภาพจำลองรูปแบบสวนสาธารณะขึ้น ได้รูปแบบ จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบไทย 2) รูปแบบคลาสสิก 3) รูปแบบโมเดิร์น 4) รูปแบบธรรมชาติ

ภาพที่ 2-4 รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะรูปแบบไทย โดยการออกแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างซึ่งประกอบด้วยศาลาที่พัก หรือม้านั่งยาวที่สะท้อนให้เห็นความเป็นไทยโดยออกแบบหลังคาศาลาที่พักให้เป็นทรงจั่วหรือปั้นหยา ที่มา : พัฒน สุวรรณสัมฤทธิ์, 2566

ภาพที่ 5-7 รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะรูปแบบสไตล์คลาสสิก ออกแบบให้มีสไตล์ที่มีความงดงามหรูหราเน้นความสง่างามของรูปทรง นิยมใช้เส้นสายโค้ง (Arch)
ที่มา : พัฒน สุวรรณสัมฤทธิ์, 2566

ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566) | Vol.9 No.2 (May-August 2023)

ภาพที่ 8-10 รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น การออกแบบใช้รูปทรงเรขาคณิต เน้นการใช้รูปทรงสี่เหลี่ยมโทนสีที่เรียบง่ายสบายตา เผยให้เห็นโครงสร้างและโซ่ผิวเนื้อแท้ของไม้
ที่มา : พัฒน สุวรรณสัมฤทธิ์, 2566

ภาพที่ 11-13 รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ รูปแบบธรรมชาติธรรมชาติ มีสไตล์ที่ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ เลือกใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ
ที่มา : พัฒน สุวรรณสัมฤทธิ์, 2566

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาจากรูปภาพจำลองที่เป็นรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ ประกอบด้วย สวนสาธารณะ 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบไทย 2) รูปแบบคลาสสิก 3) รูปแบบโมเดิร์น และ 4) รูปแบบธรรมชาติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ

รูปแบบสิ่งแวดล้อม สรรค์สร้างสวนสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
รูปแบบสไตล์ไทย	4.22	0.110	มาก
รูปแบบสไตล์คลาสสิก	4.11	0.070	มาก
รูปแบบสไตล์โมเดิร์น	4.52	0.022	มากที่สุด
รูปแบบสไตล์ธรรมชาติ	4.93	0.013	มากที่สุด
รวม	4.44	0.043	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนตำบลบ้านโคกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) โดยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ รูปแบบธรรมชาติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$ S.D = 0.013) รองลงมาพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ S.D= 0.022) มีความพึงพอใจรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ รูปแบบสไตล์ไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$ S.D = 0.11) และมีความพึงพอใจรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ รูปแบบสไตล์คลาสสิก น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$ S.D = 0.070)

สรุปผลการวิจัยพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 388 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง และส่วนใหญ่มียาได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท/เดือน โดยการศึกษาหารูปแบบการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ

เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อน ได้รูปแบบสวนสาธารณะ จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) สวนสาธารณะรูปแบบไทย 2) สวนสาธารณะรูปแบบคลาสสิก 3) สวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น และ 4) สวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติ และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาหารูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะดอกทานตะวันบานที่บ้านโคก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ออกแบบและเขียนสร้างรูปโดยใช้โปรแกรมสร้างภาพสามมิติในการสร้างภาพจำลองรูปแบบสวนสาธารณะขึ้น ได้รูปแบบสวนสาธารณะ 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) สวนสาธารณะรูปแบบไทย 2) สวนสาธารณะรูปแบบคลาสสิก 3) สวนสาธารณะรูปแบบโมเดิร์น และ 4) สวนสาธารณะรูปแบบธรรมชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของสมาคมสถาปนิกสยาม และวิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2536) ที่ให้แนวคิดว่ารูปแบบสถาปัตยกรรมประกอบด้วย 1) รูปแบบคลาสสิกแบบแผนดั้งเดิมเน้นศิลปะโบราณ 2) รูปแบบโมเดิร์นสมัยใหม่ยุค “ทันสมัยหรือนาสมัยนิยม” (Modern) 3) รูปแบบคตินิยมเปลี่ยนแนว (deconstruction) ปลาย ค.ศ. 1980 เน้นการบิดเบี้ยวและเปลี่ยนแปลงรูปทรงอาคารปกติเดิม 4) รูปแบบสถาปัตยกรรมอินทรีย์ หรือนิยามธรรมชาติ (Organic) 5) รูปแบบหลังโมเดิร์น (Post Modern) ใช้รูปแบบคลาสสิกมาเสริมในโมเดิร์นสมัยใหม่ 6) รูปแบบไฮเทค (High-tech) สื่อถึงวัสดุอุปกรณ์ที่มาจากกระบวนการให้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะพบว่าส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะ รูปแบบธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพัฒน์ สุวรรณลัมฤทธิ์ และพริ้นท์ ยิ้มแพน (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสำหรับนันทนาการของประชาชนตำบลบ้านโคก กรณีศึกษาทุ่งทานตะวัน บ้านโคก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความชื่นชอบรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง รูปแบบไฮเทคธรรมชาติ มากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะปัจจุบันเกิดปัญหาการเกิดฝุ่น PM2.5 ในการสร้างพื้นที่สีเขียวในสวนสาธารณะจะช่วยด้านระบบนิเวศในด้านมลพิษทางอากาศ ต้นไม้ในสวนสาธารณะจะช่วยกรองฝุ่น ดูดซับอากาศเสีย ผลิตออกซิเจน บรรเทาการชะล้างจากฝน เมื่อประชาชนเดินทางเข้ามาใช้พื้นที่สวนสาธารณะที่เป็นรูปแบบธรรมชาติ มีการออกแบบให้มีการผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ ผู้ออกแบบออกแบบให้เกิดความรู้สึกสัมผัสและเข้าถึงธรรมชาติ รู้สึกสดชื่น

มีความรื่นรมย์ ประชาชนจึงมีความพึงพอใจต่อรูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและเขียนสร้างรูปในรูปแบบธรรมชาติมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยจะพบว่า รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสวนสาธารณะทิววันบาน บ้านโคก รูปแบบสไตล์ธรรมชาติ ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งผู้ออกแบบและผู้บริหารท้องถิ่นที่จะดำเนินการปรับปรุง/สร้างสวนสาธารณะ ต้องดำเนินการภายใต้แนวคิด "สวนสาธารณะที่มีชีวิตชีวา" หรือ "Park Dynamism" ต้องได้รับการยอมรับและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์จากสวนสาธารณะอย่างแท้จริง เพื่อไม่ให้เกิดภาวะใช้น้อยกว่าที่จัดให้ ทั้งนี้ เมื่อดอกทิววันบานหมดฤดูกาล องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ควรศึกษาไม้ดอกไม้ประดับมาปลูกแทนเป็นช่วงเวลาเพื่อไม่ให้พื้นที่สวนสาธารณะเกิดความเสื่อมโทรม ประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียงได้เดินทางมาท่องเที่ยวและใช้สวนสาธารณะเป็นพักผ่อนอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ส่งผลให้ได้ข้อมูลยังไม่ครบถ้วนและครอบคลุมมากนัก การทำวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานกันกับเชิงปริมาณจะทำให้ได้รับผลการศึกษามีความละเอียด และทราบความต้องการที่แท้จริงมากกว่านี้

2) งานวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีความชัดเจนและนำไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่านี้

3) ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของตำบลบ้านโคก โดยแยกช่วงวัยการใช้ประโยชน์จากสวนสาธารณะเพื่อออกแบบและวางผังพื้นที่ให้มีความเหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกติณี ธารีสังข์ และพิชญ์วัฒน์ ทวีวัฒน์. (2560). การประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทางด้าน

นันทนาการของสวนสาธารณะริมทะเล เทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*, 4 (1), 25-33.

เดชา บุญค้ำ. (2549). *เอกสารประกอบการอภิปรายเรื่อง วิถีสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่*. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

พัฒน์ สุวรรณลัมฤทธิ์ และพิรณันท์ ยัมแพน. (2565). รูปแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างสำหรับนันทนาการของประชาชนตำบลบ้านโคก กรณีศึกษาทุ่งทิววันบ้านโคก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 16(1), 266-277.

สมาคมสถาปนิกสยาม และวิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2536). *พัฒนาการแนวความคิดและรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม : อดีต ปัจจุบันและอนาคต*. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักทะเบียนอำเภอเมืองเพชรบูรณ์. (2566). *ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองเพชรบูรณ์*. อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์.

Best, J. W. (1977). *Research in Education*. (3rd en). New Jersey : Prentice-hall Inc.

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3). 297-334.

Likert, R. (1932). *A technique for the Measurement of Attitudes*. New York: New York University,

Yamane Taro. (1973). *Statistics : An Introduction Analysis*. (3rd ed.). New York : Harper & Rows Publishers.